

KRÓNIKA

2017. JÚLIUS – DECEMBER

■ Tóth Kálmán

Július

7. A Berzsényi Dániel Könyvtárban bemutatták Jagadics Eszter „Te következel!” című regényét. A megjelenéseket Farkas Csaba, a Szülőföld Könyvkiadó igazgatója köszöntötte, a szerzőt, akivel Rozán Eszter író, újságíró beszélgetést folytatott, Nagy Éva könyvtárigazgató méltatta.

15. A Képeslevelezőlap-gyűjtők Egyesülete ez évben is megrendezte az országos találkozót, amelynek a Berzsényi Dániel Könyvtár adott otthont. A rendezvény keretében dr. Petercsák Tivadar egyetemi tanár, az MTA doktora, ny. múzeumi igazgató „Képes levelezőlapok a Nagy Háborúban (1914–1918)” címmel előadást tartott, majd 11 gyűjtő kollekciójából változatos tematikájú kiállítás nyílt.

26–30. A Szentgotthárdi Történelmi Napok színes programsorozatában két kiállítás is szerepelt. A színház aulájában a „Szellemi kulturális örökség része, a magyarszombatfai fazekasság”, a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal előterében a „Szentgotthárd értékei – ciszter kiállítás” című tárlatot tekinthették meg az érdeklődők.

Augusztus

2. Ilon Gábor régész vezetésével Kőszeg középkori emlékeit felidéző városi sétára került sor.

20. Szent István királyunk és az új kenyér ünnepén ez évben is hagyományőrző rendezvényre várta vendégeit a Vasi Skanzen.

24. Benkő Sándor fotóriporter és Kardos Tamás fotóművész alkotásaiából, Spiegler Tibor helytörténész ajánló szavaival, kiállítás nyílt Szombathelyen, a Zsidó Udvarban.

Szeptember

16. A Savaria MHV Múzeum „Múzsák kertje” című őszi évadnyitó rendezvényén ez évben is ízelítőt adtak a közönségnek tevékenységükről a tagintézmények és a meghívott helyi kulturális intézmények.

18. A Képeslevelezőlap-gyűjtők Egyesülete, a Vas Megyei Honismereti Egyesület, a Rumi Rajki Műpártoló Kör, az AGORA Szombathelyi Kulturális Központ és az Őrségi Református Egyházmegye képes-levelezőlap kiállítást rendezett a reformáció évének tiszteletére. Az MMIK-ban bemutatott tárla-

tot Balogh Péter építész, egyházmegyei gondnok nyitotta meg.

21. A Szombathelyi Szépítő Egyesület a Magyar Nemzeti Levéltár Vas Megyei Levéltárával és a H+ Média és Kulturális Egyesülettel együttműködve, „A Nyugat-Dunántúl közlekedéstörténete. Új kutatási eredmények – örökségvédelem” címmel konferenciát rendezett a levéltár előadótermében. A szombathelyi vasúti közlekedés és a városi tömegközlekedés megindulásának születésnapján (1865. szeptember 21.) tartott eseményen megjelenteket dr. Balázs Péter megyei jegyző, a Vas Megyéért Egyesület elnöke köszöntötte. A tanácskozás „A közösségi közlekedés története” elnevezésű szekciójában, amelyen dr. Kalocsai Péter elnökölt, dr. Frisnyák Zsuzsa történész (MTA Történettudományi Intézet, Budapest): „A 19. századi vasútállomások tárgykultúrája: eszközök, berendezések”; Varga Gábor doktorandusz (Pécsi Tudományegyetem): „Szombathely első vasútállomásának története (1865–1901)”; dr. Melega Miklós igazgató (MNL Vas Megyei Levéltára, Szombathelyi Szépítő Egyesület): „Helyi érdekű vasutak és fejlesztési koncepciók Vas vármegyében a dualizmus korában”; Mayer László levéltáros (MNL Vas Megyei Levéltára): „Kisvasutak, iparvágányok Vas vármegyében a 19–20. században”; Nagy Miklós helytörténész, tanár (Szent László Katolikus Általános Iskola, Sárvár): „A Magyar Nyugati Vasúttól a vasúti csomópontig. Sárvár vasúti fejlődése 1867–1913 között”; dr. Horváth Csaba történész (Széchenyi István Egyetem, Győr): „A Sopron–kőszegi HÉV funkciói és a kőszegi vasúti infrastruktúra fejlesztése 1920-ig; Söptei Imre történész, levéltárvezető (MNL Vas Me-

gyei Levéltára Kőszegi Fióklevéltára): „Hogyan gazdagodjunk meg vasútépítésből? Szájbély Gyula működése a 19–20. század fordulóján”; dr. Majdán János történész (Pécsi Tudományegyetem): „A Szájbély-kikötő építése a Balatonon (Ábrahámhegyen) és felújítása napjainkban” című előadásai szerepeltek. Az ebédszünet után kerültek sorra „A közösségi közlekedés örökségvédelme” témakör előadásai, dr. Melega Miklós elnökletével. E szekcióban dr. Zsigmond Gábor történész, főigazgató-helyettes (Közlekedési Múzeum, Budapest): „A Közlekedési Múzeum vasúti műemlékei a Nyugat-Dunántúlon; dr. Kalocsai Péter történész (Szombathelyi Szépítő Egyesület): „Közlekedéstörténeti emlékek és emlékhelyek a Nyugat-Dunántúlon”; és Spiegler Tibor helytörténész (Szombathelyi Szépítő Egyesület): „A szombathelyi villamos a népszerű emlékek tükrében” című előadásai hangzottak el.

21. Újabb fejezettel gazdagodott a Savaria Múzeum állandó kiállítása. A „Savaria – római város a Borostyánkő út mellett (Kr. u. 1–4. század)” című tárlatot Csapláros Andrea múzeumigazgató és dr. Puskás Tivadar polgármester köszöntője után dr. Borhy László régész, az ELTE rektora nyitotta meg.

21–22. Kétnapos fotótörténeti, -művészeti és -muzeológiai konferenciát szervezett a Savaria MHV Múzeum. Az esemény az intézmény FÉNYÉRZÉK című kiállítás sorozatához kapcsolódott.

22. Jelmezes villámcsődületet szervezett a Fő téren a szombathelyi tömegközlekedés, különösen a 120 éve elindított villamosvasúti közlekedés évfordulója alkalmából a Berzsényi Dániel Könyvtár, a Smidt Múzeumért Alapítvány, a Szombathelyi Szépítő Egyesület és a Vasi Múzeumbarát Egylet.

23. A Vasi Skanzenben rendezték meg a XIV. Szombathelyi Nemzetiségi Napot, amelynek fő szervezője ezúttal a Szombathelyi Szlovén Önkormányzat volt.

26. A Szombathelyi Szépítő Egyesület és a Berzsényi Dániel Könyvtár helytörténeti klubja a 2016. évi sikerre való tekintettel újra megszervezte a Szent Márton temetői sétát, ezúttal Orbán Róbert vezetésével.

28–30. Szombathely adott otthont a Természettudományos Muzeológusok XXXIV. Országos Találkozásának. Az esemény házigazdája a Savaria MHV Múzeum volt.

29. A Savaria Múzeumban megnyílt „A sziklától a kőbaltáig – Az erdőtől a sivatagig. Az ember hatása a klímaváltozásra az őskorban: egy eszköz története” című kiállítás. Az eseményen megjelenteket Csapláros Andrea múzeumigazgató köszöntötte, a kiállítást dr. Mátyás Csaba, az MTA rendes tagja, egyetemi tanár (Soproni Egyetem, Erdőmérnöki Kar) ajánlotta a közönség figyelmébe.

Október

3. Szombathelyen, a Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Galériájában, az iskola nyugalmazott igazgatója, Károly Frigyes ajánló szavaival, megnyílt a „»Sem gyűlölettel, sem erőszakkal.« Esterházy János emlékezete” című kiállítás. A tárlat a felvidéki mártírsorsú politikus emlékére a felvidéki Alsóbodokon korábban felállított tárlat képanyagából készült. A megnyitőünnepség után dr. Molnár Imre, a Pozsonyi Magyar Intézet igazgatója, Esterházy-kutató történész előadása hangzott el.

3–8. Hatnapos, színes programmal csatlakozott a SZOSZSZC Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája Könyvtára az

Országos könyvtári napok rendezvény-sorozatához. Az események közt szerepelt az „»Erre csörög a dió...«– népi eszközök a mindennapok szolgálatában” című kiállítás is.

5. Az Országos Könyvtári Napok keretében, a Berzsényi Dániel Könyvtár helytörténeti klubjának vendégeként Hideg Istvánnal, a szombathelyi Mátörzmúzeum alapítójával Spiegler Tibor helytörténész „Tengerészsorsok a vitrinben” címmel pódiumbeszélgetést folytatott.

7. A Berzsényi Dániel Könyvtárban, a reformáció emlékéve alkalmából, Balogh Péter építész, egyházmegyei gondnok ajánló szavaival, megnyílt a „»...szól néked az itt magyarul« – Válogatás a Berzsényi Dániel Könyvtár reformációhoz kapcsolódó könyvkincseiből” című kiállítás.

8. Könyvbemutatóra és város-történeti sétára került sor Vasváron. Az egykori domonkos kolostorban működő Zarándokszállás közösségi termében Kostecki András domonkos atya a „Domonkosok – a szó emberei”, dr. Zágórhidi Czigány Balázs, a Domonkos Rendtörténeti Gyűjtemény vezetője „Az első 300 év Magyarországon és Európában” című, frissen megjelent köteteket ismertette a megjelentekkel. Délután a „Városnéző séták” sorozat keretében a domonkos kolostor épületét lehetett megtekinteni. A domonkos rend múltjáról és jelenéről Kostecki András atya beszélt, a kolostor épületét a pincéctől a padlásig dr. Zágórhidi Czigány Balázs mutatta be.

10. A Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár „Biblia és hitújítás” című kiállításán válogatást mutatott be saját Szentírás-kiadásából. A gyűjteményt dr. Székely János szombathelyi megyéspüspök nyitotta meg.

12. A Bernstein Béla Kulturális Központban, Mayer László levéltáros (MNL Vas Megyei Levéltára) „Eruv chaceros, avagy a szombathelyi szombatzinór” című előadásával kezdetét vette az Őszi Zsidó Esték szabadegyetem 8 előadásból álló VIII. szemesztere.

Soszarits Ottó régész (Iseum Savariense) „Philae, Kalabsha és Abu-Simbel szentélyeinek áthelyezése” című előadásával folytatódott az Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház 2016-ban indított „Épített szépség” sorozata.

16. A 2016–2017. évi Genius Savariensis Szabadegyetem 9 előadást magába foglaló első félévi programja Agócs Nándor: „Ab ovo usque ad mala (a tojástól az almáig) – a rómaiak étkezési szokásai I.” című előadásával indult az ELTE SEK, „D” épület, fszt. II. termében.

19. Mayer László levéltáros (MNL Vas Megyei Levéltára) „Kényszerképek. Vas megyei cigányfotók a 20. század első feléből” című előadásával indult a Savaria Múzeum „FÉNYÉRZÉK – Személyes” című kiállításához kapcsolódó sorozata.

A Nemzeti Művelődési Intézet az I. Vas Megyei Értékek Hete programjának záró rendezvényként, Értékműhely címmel 13 szervezet helyi értékek bemutatását, élővé tételét célzó, közösségfejlesztő jó gyakorlatának tapasztalatait összegezte. Az Irokéz Galériában tartott esemény résztvevőit dr. Puskás Tivadar polgármester köszöntötte.

20. Az 1956-os forradalom emlékére városi diáksétát szervezett a Vasi Múzeumbarát Egylet, amelynek állomásain (megyeháza, püspöki palota, Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnázium, TIT székház, MÁV igazgatóság, volt ÁVH székház, szentmártoni temető) különböző feladatok és eseményjártékok várták a résztvevőket.

A „Szombathelyi séták” sorozat keretében, dr. Kiss Gábor régész vezetésével ez alkalommal Szombathely korai keresztény kori emlékeivel ismerkedhettek meg az érdeklődők.

25. A MNL Vas Megyei Levéltára és a Szombathelyi Evangélikus Egyházközség a reformáció emlékéve alkalmából, „Ágostai és helvét – A reformáció története Vas vármegyében” címmel kiállítást rendezett a levéltár előadó- és kiállítótermében. Az egybegyűlteket dr. Puskás Tivadar polgármester köszöntötte, megnyitó beszédet mondott Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke és Köntös László, a Pápai Református Gyűjtemények igazgatója, a Dunántúli Református Egyházkerület lelkesízi főjegyzője. Az időszaki tárlatot Söptei Imre, a MNL Vas Megyei Levéltára Köszei Fióklevéltára vezetője ajánlotta az érdeklődők figyelmébe.

A Kanizsai Dorottya Gimnázium emlékkonferenciát rendezett Holdosi József (1951–2005) tanár, író tiszteletére. Az eseményen köszöntőt mondott dr. Puskás Tivadar polgármester és Módos Tibor, a KDG igazgatója. A tanácskozás programjában Beck Zoltán rendhagyó irodalomórája, Benke Éva Radnóti-díjas tanár emlékező előadása, Koós Ildikó: „Ismerkedés a roma / cigány irodalommal az iskolába lépés kezdetétől” című előadása és a volt tanítványok, kollégák részvételével tartott kerekasztal beszélgetés szerepelt, amelynek moderátora Gergő Judit volt.

„Roma identitásképek a művészetben 1970–2017” címmel tudományos konferenciát rendeztek a Berzsenyi Dániel Könyvtárban. A résztvevőket Nagy Éva könyvtárigazgató köszöntötte, majd Beck Zoltán: „A nem-olvasásban feltalált jelentés – gondolatok a szöveg kiszolgáltatottságáról”; Magya-

ri Imre: „Az elszakadás gondjai Holdosi József Cigánymózes című regényében”; Szűcs Teri: „Magyar roma történelem / magyar történelem – magyar roma történelmi regény / magyar történelmi regény” és Orsós János: „A cigány írásbeliség kezdetei Magyarországon” című előadásai hangzottak el.

26. Az Iseum Savariense „Épített szépség” sorozatában Vasáros Zsolt építész (Budapesti Műszaki Egyetem) „Palmyra” című előadása hangzott el.

November

3. Kerekasztal-beszélgetés keretében, a Savaria Múzeumban bemutatták dr. Illés Péter etnológus (Savaria Múzeum) „Tájfenntartó szülőhegyi gazdaközösségek” című könyvét, a Savaria MHV Múzeum kiadványát. A beszélgetésen a szerzőn kívül részt vettek: dr. Mód László és dr. Simon András etnológusok, Zágórhidi Czigány Ákos, a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat területi felelőse és dr. Vig Károly, az eseménynek otthont adó intézmény tudományos igazgatóhelyettese.

4–5. Ez évben is megrendezte a Vasi Skanzen a hagyományos Szent Márton napi országos nagyvásárt.

6. Keresztény Értelmiségiek Szombathelyi Csoportja és a Szent Márton Plébánia ünnepséget rendezett a Szent Márton Látogatóközpont megnyitásának 10. évfordulója alkalmából. A programban Pungor Dóra és Varga Bernadett textilművészek „Szent Márton a textil világában” című kiállítása, a moldvai Forrófalva (Faraoani, Románia) temploma restaurált Szent Márton oltárképének megáldása és az „Énekek Szent Márton tiszteletére” című könyv koncerttel egybekötött bemutatója szerepelt. Az esemény résztvevőit dr. Székely János szombathelyi megyéspüspök,

dr. Puskás Tivadar polgármester és Harangozó Bertalan Vas megyei kormány megbízott köszöntötte. A képzőművészeti tárlatot Szommer Ildikó, a Savaria MHV Múzeum – Szent Márton Intézet munkatársa nyitotta meg. Az oltárképet dr. Székely János megyéspüspök áldotta meg. A Magyar Napló Kiadó és a KÉSZ Szombathelyi Csoportja közös kiadásában megjelent énekeskönyvet dr. Kővári Réka DLA, az MTA BTK Zenetudományi Intézetének munkatársa méltatta.

7. A Berzsényi Dániel Könyvtárban bemutatták az Életünk 2017. szeptemberi, a szombathelyi temetőkről szóló számát. Az esemény résztvevőit dr. Puskás Tivadar polgármester köszöntötte. A lapszám szerzőivel, továbbá Császár István püspöki helynökkel és a temetői séták vezetőivel Bokányi Péter, a folyóirat szerkesztője pódiumbeszélgetést folytatott.

8. A Berzsényi Dániel Könyvtárban megnyílt a „Csendéletek a Vasvári Békeház Képzőművészeti Gyűjteményéből” című kiállítás. Köszöntőt mondott Tóth Balázs, Vasvár város polgármestere, a kiállítást megnyitotta Tóth Csaba Munkácsy-díjas festőművész.

A Vasi Múzeumbarát Egylet „Kardok, balták, karikatúrák” című rendezvényének vendége Koszorús Ödön ikervári helytörténeti kutató, narrátora Tóth Kálmán múzeumpedagógus (Savaria Múzeum) volt. Az eseménynek a Savaria Múzeum adott otthont.

9. Az Iseum Savariense „Épített szépség” 2017. évi sorozata Tárczy-Mladoniczki Réka régész (Savaria MHV Múzeum) „A savariai helytartói palota aulájának mozaikja” című előadásával folytatódott.

10. Szombathelyen, az IDA Lakberendezési Stúdióban (Petőfi Sándor utca 39.) bemutatták Torjay Valter fes-

tóművész, művészettörténész, tanár „Jellegzetes ülőbútorok hazánkban a XIX. század közepétől az I. világháborúig” című könyvét. A könyvpremier résztvevőit Koczka Tibor Szombathely MJV alpolgármestere köszöntötte, a szerzővel Boda László, a B.K.L. Kiadó ügyvezető igazgatója beszélgetett.

Az Órvidék Házban ünnepélyes keretek között került sor a 11-es huszárok háborús emlékalbuma bemutatására. A rendezvényt dr. Hende Csaba, az Országgyűlés alelnöke nyitotta meg, majd dr. Puskás Tivadar polgármester köszöntőt mondott. A 11-es huszárok ezredtörténetét Drenovác Violetta, hagyományőrző huszárhölgy ismertette. Fischer Ottó huszár kapitány életútjáról fia, Fischer István beszélt. Az 1920-ban megjelent emlékalbum kibővített reprint kiadását, amely a Szülőföld Kiadó gondozásában jelent meg, prof. dr. Széll Kálmán, Szombathely díszpolgára ismertette.

11. Kőszegen, a Jurisich Miklós Gimnázium és Kollégium dísztermében, Ilon Gábor régész, történész ajánló szavaival, bemutatták dr. Küttel István: „A Küttel család története. Egy kőszegi polgárcsalád gyógyszerési szolgálatának 300. évfordulójára” című könyvét.

14. A Honvédelmi Minisztérium Katolikus Táborigazgatóság és a Savaria Történelmi Karnevál Közhasznú Alapítvány előadást és könyvpremiert szervezett Szombathelyen, a Katonatorténeti Kiállításban. Kálinger Roland őrnagy, tábori lelkész (HM 86. Szolnok Helikopterbázis) „Milyen egy tábori lelkész élete, mi a feladata a külszolgálatban?” című előadása után Mons. Berta Tibor ezredes, általános helynök, pápai káplán ismertette a közönséggel „A közös küldetésben. Katona és lelkész az ember és a nemzet szolgálatában” című kötetet.

15. Előadóülést rendezett az MTA Vas Megyei Tudományos Testülete és a Savaria MHV Múzeum a történelmi Vas megye neves madarászairól. A tanácskozáson Móricz Péter (Dr. Batthyány-Strattmann László Múzeum, Körmend) Molnár Lajos (1853–1942) körjegyző, madarász munkásságáról, Dankovics Róbert (Savaria Múzeum) Molnár Lajos madártani tevékenységének emlékeiről szóló, dr. Vig Károly (Savaria Múzeum) „Egy tudós utazó a századelőről – Almásy György (1867–1933)”, Markovics Tibor (Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság) „Kőszeg híres madarása – Bechtold István (1927–1991) előadása hangzott el.

16. „A Kárpátoknak hegyaljába gyere ki...” című úti film díszbemutatójára hívta a közönséget a Visegrádi Szent György Lovagrend. Az eseménynek a Katonatorténeti Kiállítás (Szombathely, Aréna u. 8.) adott otthont. Az 50 perces alkotást, amely Fülöp András és társainak az egykori galíciai hadszíntéren tett útját örökíti meg, Illés Károly, Szombathely MJV alpolgármestere méltatta. A felvételeket készítette és a filmet szerkesztette: Deák Szonja.

Lugosi András „A városi tér a fényképek homályos tükrének perspektívájából: fotografikus reprezentációk, személyes történelem, kollektív emlékezet” című előadásával folytatódott a Savaria Múzeum „FÉNYÉRZÉK – Személyes” kiállításához kapcsolódó sorozata.

19. Savaria MHV Múzeum – Szent Márton Intézet és a Szent Márton Plébánia „Domonkos szentek otthona. Régi festmények a szombathelyi domonkos kolostorban” címmel kiállítást rendezett. Az esemény az oratórium újraszentalési ünnepségéhez kapcsolódott. Szentmisét celebrált dr. Székely János megyéspüspök, az oratórium előtti kolostorfolyosón bemutatott tár-

latot dr. Zsámbéky Monika művészet-történész nyitotta meg.

20. „Szent Márton moldvai oltárképe” címmel a szent kultuszáról és a Szent Márton Európai Kulturális Útvonal építéséről szóló pódiumbeszélgetést rendezett a Szombathelyi Siker Könyvtár. Az eseményen a moldvai Forrófalva Szent Márton tiszteletére szentelt fatemploma oltárképének magyarországi restaurálását és hazajuttatásának eseményeit ismertette Orbán Róbert, a Szent Márton Európai Kulturális Útvonal Magyarországi Tanácsának elnöke és Feiszt György, a Szent Márton Európai Kulturális Útvonal Magyarországi Tanácsának vezetőségi tagja.

23. Az Iseum „Épített szépség” című sorozata keretében Sosztarits Ottó régész (Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház) „A savariai palotakomplexum egyéb épületei és mozaikjai” című előadása hangzott el.

25. Szombathely Város Koncertfűvészenekara 60 éves jubileumi koncertjének az AGORA Művelődési és Sportház adott otthont.

27. Az Őrvidék Ház Irodalmi Műhely sorozata keretében bemutatták a Szülőföld Könyvkiadó legújabb kiadványát, az „ITT-HON – szülőföldem, ott-honom. Versek Vas megyéből” című kötetet. Az alkotókat és a vendégeket Majthényi László címzetes egyetemi docens, a Vas Megyei Közgyűlés elnöke köszöntötte. A könyv születéséről, az irodalmi előzményekről Pete György irodalmár beszélt, a válogatás keretét adó illusztrációkról Kamper Lajos grafikusművész szólt. A kötetet dr. Czetter Ibolya, az ELTE Savaria Egyetemi Központ Magyar Irodalomtudományi Tanészék tanára méltatta.

28. A Vas megyei Lapok alapításának 150. évfordulója alkalmából, „Sajtó

a századfordulótól az ezredfordulóig” címmel, Merklin Tímea újságíró vezetésével, Halmágyi Miklós és Nagy Ildikó újságírók, továbbá dr. Melega Miklós, az MNL Vas Megyei Levéltára igazgatója részvételével kerekasztal-beszélgetést rendezett a Berzsényi Dániel Könyvtár.

29. A Vasi Múzeumbarát Egylet „Apám hadinaplója (2. rész). Emlékek a második világháborúból” című pódiumbeszélgetésének vendége Karáth László, a Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnázium ny. igazgatója, narrátora az eseménynek otthont adó Savaria Múzeum múzeumpedagógusa, Tóth Kálmán volt.

30. Kelbert Krisztina történész (Savaria Múzeum) „A Horthy-korszak neokonzervatív nőképeinek reprezentációjáról” című előadásával zárult a „FÉNY-ÉRZÉK – Személyes” című kiállítást kísérő sorozat.

„Kézbe adott népi hétköznapok” címmel tájházakról, helytörténeti gyűjteményekről szóló fórumbeszélgetéseket indított az Nemzeti Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. A nagyrákosi Tájház, Művelődési Házban Tóth Kálmán és Nagy Endre muzeológusok (Savaria MHV Múzeum), Büki László médiaszakember és Baksa Eszter, Nagyrákos polgármestere előadásai hangzottak el.

December

1. A Savaria MHV Múzeum Szombathelyi séták sorozata keretében Orbán Róbert az egykori Óperint területén kalauzolta az érdeklődőket.

5. A Szombathelyi Képtárban került sor a Savaria MHV Múzeum „A divat elhalványul, a stílus örök. A szaképzéstől a kreatív iparágakig múzeumi katalizálással” című projektje kiállítással egybekötött záró eseményére.

A résztvevőket Csapláros Andrea múzeumigazgató köszöntötte, a program során megvalósult munkákat és a kiállítást, a projektrésztvevő tanulók közreműködésével, Bodorkós Orsolya, a Szombathelyi Képtár múzeumpedagógusa mutatta be.

6. Az Iseum „Épített szépség” sorozatát Major Balázs régész „Krak de Chevallier és Margat lovagvárai” című előadása zárta.

7. A Berzsényi Dániel Könyvtárban, Mayer László levéltáros (MNL Vas Megyei Levéltára) ajánló szavaival, megnyílt a „Siess 230. Válogatás Szombathely első nyomdájának kiadványai-ból” című kiállítás.

13. A Savaria Múzeum dísztermében bemutatták a Híres szombathelyi nők sorozat 17., Knebel Riza (1889–1963) festőművész-fotográfus életét bemutató kötetét. A könyvpremier résztvevőit Csapláros Andrea múzeumigazgató, Lendvai Ferenc városi tanácsnok és a sorozat szerkesztője, dr. Takácsné dr. Tenki Mária, Szombathely MJV Kulturális, Jogi és Társadalmi Kapcsolatok Bizottságának elnöke köszöntötte. A kiadványt a szerző, Kelbert Krisztina történész, a Savaria MHV Múzeum Történettudományi Osztályának vezetője ismertette.

14. A Szombathelyi Egyházmegyei Levéltár, a MNL Vas Megyei Levéltára és a Közjólét és Hagyomány Egye-

sület várostörténeti konferenciát rendezett „A kiváltságos város” Szombathely város privilegiumlevelei és Schönvisner István munkássága” címmel az egyházmegyei levéltárnak otthont adó Eölbey-házban (Szombathely, Szily János u. 2.). A megjelenteket dr. Puskás Tivadar polgármester köszöntötte. A tanácskozás levezető elnöke Tóth Endre DSc régész volt, a programban dr. Zágorhidi Czigány Balázs: „Szombathely város 1407. évi kiváltságlevele és középkori megerősítései”; dr. Kóta Péter: „Szombathely város kiváltságainak megújításai az újkorban”; Tóth Endre DSc: „Schönvisner István művelődéstörténeti jelentőségéről” és Sánta Sára: „Schönvisner István és az első magyar városmonográfia” című előadásai szerepeltek.

15. A Szombathelyi séták soron következő programját, amelynek keretében a résztvevők ezúttal a Szent Márton utcai temetőben nyugvó néhai bábosok, viaszöntők, szappanfőzők, kötélgyártók és más mesteremberek sírhelyeit keresték fel a résztvevők, Orbán Róbert vezette.

22. Ünnepelesen átadták a szombathelyi közforgalomnak a felújított Berzsényi Dániel teret. Köszöntőt mondott dr. Hende Csaba, az Országgyűlés alelnöke és dr. Puskás Tivadar polgármester. A teret megáldotta Császár István általános helynök.

A résztvevőket Csapláros Andrea múzeumigazgató köszöntötte, a program során megvalósult munkákat és a kiállítást, a projektrésztvevő tanulók közreműködésével, Bodorkós Orsolya, a Szombathelyi Képtár múzeumpedagógusa mutatta be.

6. Az Iseum „Épített szépség” sorozatát Major Balázs régész „Krak de Chevallier és Margat lovagvárai” című előadása zárta.

7. A Berzsényi Dániel Könyvtárban, Mayer László levéltáros (MNL Vas Megyei Levéltára) ajánló szavaival, megnyílt a „Siess 230. Válogatás Szombathely első nyomdájának kiadványai-ból” című kiállítás.

13. A Savaria Múzeum dísztermében bemutatták a Híres szombathelyi nők sorozat 17., Knebel Riza (1889–1963) festőművész-fotográfus életét bemutató kötetét. A könyvpremier résztvevőit Csapláros Andrea múzeumigazgató, Lendvai Ferenc városi tanácsnok és a sorozat szerkesztője, dr. Takácsné dr. Tenki Mária, Szombathely MJV Kulturális, Jogi és Társadalmi Kapcsolatok Bizottságának elnöke köszöntötte. A kiadványt a szerző, Kelbert Krisztina történész, a Savaria MHV Múzeum Történettudományi Osztályának vezetője ismertette.

14. A Szombathelyi Egyházmegyei Levéltár, a MNL Vas Megyei Levéltára és a Közjó és Hagyomány Egye-

sület várostörténeti konferenciát rendezett „A kiváltságos város” Szombathely város privilegiumlevelei és Schönvisner István munkássága” címmel az egyházmegyei levéltárnak otthont adó Eölbey-házban (Szombathely, Szily János u. 2.). A megjelenteket dr. Puskás Tivadar polgármester köszöntötte. A tanácskozás levezető elnöke Tóth Endre DSc régész volt, a programban dr. Zágorhidi Czigány Balázs: „Szombathely város 1407. évi kiváltságlevele és középkori megerősítései”; dr. Kóta Péter: „Szombathely város kiváltságainak megújításai az újkorban”; Tóth Endre DSc: „Schönvisner István művelődéstörténeti jelentőségéről” és Sánta Sára: „Schönvisner István és az első magyar városmonográfia” című előadásai szerepeltek.

15. A Szombathelyi séták soron következő programját, amelynek keretében a résztvevők ezúttal a Szent Márton utcai temetőben nyugvó néhai bábosok, viaszöntők, szappanfőzők, kötélgyártók és más mesteremberek sírhelyeit keresték fel a résztvevők, Orbán Róbert vezette.

22. Ünnepelesen átadták a szombathelyi közforgalomnak a felújított Berzsényi Dániel teret. Köszöntőt mondott dr. Hende Csaba, az Országgyűlés alelnöke és dr. Puskás Tivadar polgármester. A teret megáldotta Császár István általános helynök.